

VALSTYBINĖS MOTERŲ IR VYRŲ LYGIŲ GALIMYBIŲ 2010–2014 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2013 METAIS ATASKAITA

Įvadas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 530 (Žin., 2010, Nr. 56-2757) patvirtinta Valstybinė moterų ir vyrų lygių galimybių 2010–2014 metų programa (toliau – Programa). Šiai Programai įgyvendinti skirtas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. A1-323 (Žin., Nr. 83-4391; Žin., 2012, Nr. 140-7207) patvirtintas Valstybinės moterų ir vyrų lygių galimybių 2010–2014 metų programos įgyvendinimo priemonių planas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo (Žin., 1998, Nr. 112-3100) 3 straipsnio 2 punktu, nustatančiu visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigą savo kompetencijos srityse rengti ir įgyvendinti programas ir priemones, skirtas moterų ir vyrų lygioms galimybėms užtikrinti, Programos įgyvendinimo priemonės vykdė dauguma ministerijų ir kitų įstaigų. Didelė dalis priemonių – tęstinės, ypač švietėjiškos priemonės, kurių poveikiui pasiekti reikia daugiau laiko, todėl bendras Programos įgyvendinimo rezultatų ir poveikio lyginamasis vertinimas bus atliekamas 2014 metais.

Programos įgyvendinimą koordinuoja ir ataskaitas už priemonių įgyvendinimą rengia Moterų ir vyrų lygių galimybių komisija (toliau – Komisija), sudaryta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 7 d. nutarimu Nr. 266 (Žin., 2000, Nr. 22–564). 2013 metais įgyvendintos 48 priemonės, daugiausiai jų – užimtumo, ES ir tarptautinių įsipareigojimų vykdymo, sprendimų priėmimo, sveikatos apsaugos, moterų ir vyrų lygių galimybių įgyvendinimo mechanizmų ir metodų plėtros srityse.

Atsakinga institucija	Įvykdytų priemonių skaičius
Aplinkos ministerija	2
Finansų ministerija	1
Krašto apsaugos ministerija	1
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	19
Susisiekimo ministerija	1
Sveikatos apsaugos ministerija	5
Švietimo ir mokslo ministerija	1
Užsienio reikalų ministerija	2
Ūkio ministerija	3
Vidaus reikalų ministerija	1
Žemės ūkio ministerija	3
Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba	2
Lietuvos statistikos departamentas	3
Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	4
Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1

Priemonių įgyvendinimas ir rezultatai

1 uždavinys. Gerinti moterų ir vyrų, grįžtančių į darbo rinką po vaiko priežiūros atostogų, taip pat vyresnio amžiaus reintegracijos į darbo rinką ir išlikimo darbo rinkoje galimybes

1.1 priemonė „Organizuoti moterų ir vyrų, grįžtančių į darbo rinką po vaiko priežiūros atostogų, vyresnio amžiaus moterų motyvacijos dirbti skatinimui skirtus mokymus“. **Atsakingas vykdytojas:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru.

Rezultatas

Mokymų skaičius	Dalyviai
1	23 moterys

Turinys: surengti dviejų dienų 12 akademinį valandų mokymai. Mokymų tikslas – padėti dalyviams integruotis į darbo rinką, formuoti reikiamus socialinius įgūdžius, skatinti aktyvumą visuomeniniame gyvenime, vystyti gebėjimus naudotis užimtumo rėmimo bendrosiomis paslaugomis. Mokymų temos: „Komunikacija darbo rinkoje“, „Darbo rinka ir darbo pasiūla šiandien“, „Savianalizė – profesija man“, „Motyvacijos skatinimas“, „Kūrybinė užduotis, darbas grupėje“, „Užduoties atlikimo analizė“, „Įsivertinimas“.

1.2 priemonė „Įgyvendinti priemones, skirtas trūkstamiems darbo įgūdžiams darbo vietoje įgyti moterims ir vyrams, grįžtantiems į darbo rinką po ilgesnės pertraukos ir vyresnio amžiaus moterims ir vyrams“. **Atsakinga vykdytoja:** Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Rezultatas

Priemonė	Priemone pasinaudojusių asmenų skaičius
Pagalba, grįžtant į darbo rinką	9445 asmenys, iš jų : 4937 moterys, nedirbusiems 2 ir daugiau metų; 12522 vyresniems kaip 50 metų asmenys, iš jų: 5493 moterys.
Savarankiška veikla pagal verslo liudijimą, mokant subsidijas verslo liudijimų įsigijimo išlaidoms kompensuoti	931 asmuo, nedirbė 2 ir daugiau metų, iš jų: 340 moterų; 2876 vyresniems kaip 50 metų asmenys, iš jų: 1540 moterų.
Įgyjant naują ir (ar) patobulinant turimą kvalifikaciją konkurencines galimybes darbo rinkoje padidino	883 ilgesnį laiką nedirbė asmenys, iš jų: 319 moterų; 244 vyresni kaip 50 metų asmenys, iš jų: 115 moterų

Turinys: galimybės grįžti į darbo rinką ir įgyti, atnaujinti ar palaikyti darbo įgūdžius suteiktos taikant ne tik darbo įgūdžių įgijimo rėmimą, bet ir kitas aktyvios darbo rinkos politikos priemones.

1.3 priemonė „Parenkti ir platinti informaciją apie moterims ir vyrams, grįžusiems į darbo rinką po vaiko priežiūros atostogų, nustatytų garantijų laikymąsi įmonėse, įstaigose ir organizacijose“. **Atsakinga vykdytoja:** Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau–VDI).

Rezultatas

Seminarų skaičius	Dalyviai
280	6000

Klausimai ir skundai	Klausimų ir skundų skaičius
Dėl lengvatų ir garantijų moterims	84
Dėl lengvatų ir garantijų asmenims, auginantiems vaikus	272
Dėl darbo užmokesčio lengvatų, garantijų ir kompensacijų	151
Skundai dėl darbo užmokesčio lengvatų garantijų ir kompensacijų.	48

Turinys: VDI, vykdydama darbdavių, darbuotojų ir jiems atstovaujančių organizacijų konsultavimą ir informavimą, organizavo seminarus, kuriuose be darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo klausimų buvo aiškinama ir nustatytų garantijų taikymas moterims ir vyrams, grįžusiems į darbą po vaiko priežiūros atostogų.

1.4 priemonė „Moterims ir vyrams, siekiantiems savarankiško užimtumo, teikti informaciją apie verslo pradžios sąlygas, plėtrą, darbuotojų priėmimą į darbą, veiklos pagal verslo liudijimus galimybes, rengti verslo pradmenų mokymą“. **Atsakingas vykdytojas:** Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Teritorinės darbo biržos.

Rezultatas

Mokymai ir konsultacijos	Mokymais, konsultacijomis pasinaudojusių asmenų skaičius
Mokymai	4955 asmenys, iš jų: 2630 moterys.
Konsultacijos	33095 asmenys, iš jų: 15428 moterys.

Turinys: Buvo vykdomi verslo organizavimui ir verslo pradmenims skirti mokymai. Darbo ieškantys asmenys, siekiantys savarankiško užimtumo, apie verslo pradžios sąlygas, jo plėtros, veiklos pagal verslo liudijimus galimybes buvo informuojami ir konsultuojami individualiai. Vykdytos konsultacijos apie individualios veiklos pagal verslo liudijimo galimybes, subsidijas verslo liudijimo įsigijimo ir valstybinio socialinio draudimo įmokų išlaidoms iš dalies padengti.

2 uždavinys. Didinti moterų, ypač kaimo moterų, galimybes imtis verslo ir jį plėtoti, skatinti kaimo gyventojų, moterų ir vyrų, ekonominį aktyvumą

2.1 priemonė „Organizuoti verslumo skatinimo renginius „Versli Lietuva“ regionuose, koncentruojantis į atskirų Lietuvos regionų problemas ir galimybes“. **Atsakinga vykdytoja:** Ūkio ministerija.

Turinys ir rezultatai: Surengta verslumo skatinimo renginių „Verslas veža“, kurių 15 vyko regionuose, o 4– didžiausiuose Lietuvos miestuose. Kai kuriuose iš šių renginių savo verslo sėkmės istorijomis dalijosi bei pranešimus skaitė moterys verslininkės.

2.3 priemonė „Remti smulkiojo verslo plėtros kaimo vietovėse projektus, skatinančius moterų ir vyrų, užimtų žemės ūkyje, alternatyvias verslo iniciatyvas, skirtas pereiti prie ne žemės ūkio veiklos“. **Atsakinga vykdytoja:** Žemės ūkio ministerija.

Rezultatas

Paremtų projektų skaičius	Projektų vykdytojai pagal lytį	Lėšos
35	8 moterys 27 vyrai	19,104 mln. Lt (Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir nacionalinio biudžeto lėšos), iš jų: moterų vadovaujamiems projektams 5,076 mln. Lt; vyrų vadovaujamiems projektams 14,028 mln. Lt.

Turinys: vienas iš šioje priemonėje numatytų atrankos pirmumo kriterijų, pagal kurį vertinant projektus prioritetą gali būti teikiamas tiems projektams, kurių vadovės ar įmonių, ketinančių įgyvendinti projektą, pagrindinės akcininkės yra kaimo moterys. Populiariausi verslai, kuriais ketina užsiimti pareiškėjai – statybos ir susijusių paslaugų teikimas, statybviečių paruošimo darbai, kraštovaizdžio tvarkymas, kasyba (12 projektų), nepavojingų atliekų šalinimas ir jų perdirbimas (10 projektų), įvairių valymo paslaugų teikimas (3 projektai). Projektų vykdytojai – žemės ūkio veiklą vykdančios privatūs juridiniai asmenys, kaimo gyventojai ir ūkininkai, kartu užsiimančios ar ketinančios užsiimti ne žemės ūkio verslu. Priemonė finansuojama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos III krypties priemonę „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“.

2.4. priemonė „Remti projektus, skatinančius moterų ir vyrų alternatyvaus, ne žemės ūkio verslo kūrimą ir plėtrą kaimo vietovėse“. **Atsakinga vykdytoja:** Žemės ūkio ministerija.

Rezultatas

Paremtų projektų skaičius	Projektų vykdytojai pagal lytį	Lėšos
32	7 moterys 25 vyrai	18,68 mln. Lt (EŽŪFKP ir nacionalinio biudžeto lėšos), iš jų: moterų vadovaujamiems projektams 3,22 mln. Lt; vyrų vadovaujamiems projektams 15,46 mln. Lt.

Turinys: populiariausi verslai, kuriais ketina užsiimti pareiškėjai – plastikinių pakuočių, metalo konstrukcijų, medinės taros ir kitų medienos gaminių gamyba (7 projektai), statybos ir susijusių paslaugų teikimas, statybviečių paruošimo darbai, kraštovaizdžio tvarkymas, kelių tiesimas (5 projektai), nepavojingų atliekų šalinimas ir medienos, šiaudų granulių ir kito kuro iš biomasės gamyba,

elektros gamyba (3 projektai), pagaminto maisto tiekimas, šokolado glaisto ir šviežių konditerijos kepinių bei pyragaičių gamyba (3 projektai), laidotuvių ir su jomis susijusi veikla (2 projektai) ir kt. Projektų vykdytojai – privatūs juridiniai asmenys (labai mažos įmonės) ir kaimo gyventojai, užsiimantys ar ketinantys užsiimti ne žemės ūkio verslu Lietuvos kaimo vietovėse. Priemonė finansuojama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos III krypties priemonę „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“.

2.5 priemonė „Organizuoti informacinius renginius vietinių užimtumo iniciatyvų, socialinių įmonių kūrimo projektų rengimo ir įgyvendinimo klausimais, skatinant moterų ir vyrų ekonominį aktyvumą ir savarankišką užimtumą“. **Atsakinga vykdytoja:** Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Rezultatas

Mokymų, renginių skaičius	Dalyviai
57 mokymai	713 asmenų, iš jų: 371 moteris;
21 renginys projektams pristatyti	359 asmenys, iš jų: 179 moterys;
34 informaciniai renginiai	560 asmenų, iš jų: 431 moteris.

Turinys: 10 šalies regionų buvo organizuoti vietinių užimtumo iniciatyvų projektų rengėjų ir kitų dalyvių mokymai. Įgyvendintiems VUI projektams pristatyti visuomenei organizuoti renginiai. Teritorinėse darbo biržose organizuoti informaciniai renginiai darbdaviams dėl reikalavimų steigiant socialines įmones ir valstybės pagalbos, teikiamos socialinėms įmonėms.

2.6 priemonė „Lietuvos darbo biržos interneto rubrikoje „Vietinės užimtumo iniciatyvos“ skelbti informaciją apie vietinių užimtumo iniciatyvų projektų vykdytojus pagal lytį“. **Atsakinga vykdytoja:** Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Rezultatas ir turinys: informacija apie vietinių užimtumo iniciatyvų projektų vykdytojus pagal lytį yra skelbiama Lietuvos darbo biržos interneto svetainėje rubrikoje „Vietinės užimtumo iniciatyvos“ (2013 m. projektų vykdytojai – 108 vyrai ir 23 moterys).

2.7 priemonė „Išrinkti ir apdovanoti moterį verslininkę nominacijai „Sėkminga ir versli“. **Atsakinga vykdytoja:** Ūkio ministerija.

Rezultatas ir turinys: 2013 m. gruodžio 5 d. organizuota profesinė verslo atstovų šventė „Verslo diena“. Nominacijai „Versli moteris“ buvo išrinktos ir apdovanotos uždarnosios akcinės bendrovės „Uoga Uoga“ įkūrėjos.

2.8. priemonė „Ūkio ministerijos interneto svetainėje sukurti ir ne rečiau kaip kartą per pusmetį atnaujinti rubriką „Moterys ir verslas“. **Atsakinga vykdytoja:** Ūkio ministerija.

Rezultatas ir turinys: 2013 m. Ūkio ministerijos interneto svetainėje sukurtoje rubrikoje „Moterys ir verslas“ skelbiamos moterų verslo istorijos ir kita aktuali informacija, susijusi su moterų verslumo skatinimu.

3 uždavinys. Sudaryti palankesnes sąlygas kaimo gyventojams, moterims ir vyrams, tobulinti profesinius įgūdžius

3.1 priemonė „Remti projektus, skatinančius šviečiamųjų ir bendradarbiavimu grįstų iniciatyvų, renginių, skirtų kaimo gyventojų, ypač kaimo moterų veiklai aktyvinti organizavimą“.

Atsakingos vykdytojos: Žemės ūkio ministerija ir Lietuvos ūkininkų draugija.

Rezultatas

Renginiai	Dalyviai	Lėšos
3 mugės	700 asmenų, iš jų: 433 moterys; 267 vyrai.	50 000 Lt

Turinys: per 2013 metų laikotarpį, įgyvendinant priemonę, buvo rengiami lietuvių tautos amatų, papročių, tradicijų bei kulinarinio paveldo pristatymai Lietuvoje ir Europoje. Suorganizuotos 2 mugės Vokietijoje ir 1 mugė Lietuvoje.

4 uždavinys. Gerinti sąlygas moterims ir vyrams derinti šeimos ir darbo išipareigojimus: skatinant šeimai palankių darboviečių plėtrą, moterų ir vyrų dialogą, pagarba ir supratimu grįstus tarpusavio santykius

4.2 priemonė „Organizuoti mokymus socialiniams partneriams kaip tapti šeimai palankia darbovieta“. **Atsakingi vykdytojai:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru.

Rezultatas

Mokymų skaičius	Dalyviai
1	38 moterys

Turinys: surengti 14 akademinį valandų trukmės mokymai „Kaip tapti šeimai palankia darbovieta“. Mokymuose dalyvavo įvairių profesinių sąjungų atstovės. Mokymų tikslas – ugdyti dalyvių kompetenciją apie moterų ir vyrų lygybę darbo rinkoje bei pasiekti kuo platesnę darbdavių bei profesinių sąjungų auditoriją, galinčią aktyviai viešinti socialiai atsakingos bei šeimai palankios darbovietės idėjas.

Mokymų temos: „Lyčių lygybės samprata bei nelygybės apraiškos kasdieniame gyvenime ir darbinėje veikloje“, „Šeimos ir darbo derinimas realybėje: samprata, objektyvios ir subjektyvios aplinkybės“, „Lanksčios darbo formos ir jų taikymas“, „Šeimai palankios darbo aplinkos kūrimui reikalingos priemonės“, „Nauda darbdaviui ir darbuotojams“, „Socialiai atsakinga bei šeimai palanki darbovietė“, „Lyčių lygybės indeksas“. Praktinė užduotis – parengti moterų ir vyrų lygių

galimybių ir šeimos bei darbo derinimo plano darbovietėje rekomendacijas. Per mokymus taip pat pristatyta Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos patirtis tiriant skundus dėl diskriminacijos darbe.

4.4 priemonė „Organizuoti visuomenės švietimo priemonės, skirtas atsakingai tėvystei skatinti“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru.

Rezultatas

	Asmenų skaičius
„Facebook“ paskyra	1100 gerbėjai
Informacija apie vykdomą švietimo priemonę ir atsakingos tėvystės idėjas	500 000 socialinio tinklo dalyviai
„Super Tėvelio“ konkursas	22 tėčiai, iš jų: 3 prizininkai

Turinys: projektui „Supertėvelis“ suteiktas interneto adresas <http://supertevelis.lt>. Šia informacine kampanija inicijuojama nuolatinė diskusija viešojoje erdvėje apie pozityvios bei atsakingos tėvystės naudą ne tik visuomenei, bet ir asmeninei aplinkai.

4.5 priemonė „Parngti ir įgyvendinti mokymų kursą apie vyro ir moters lygiavertį bendradarbiavimą visų rūšių veikloje“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru ir Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba.

Rezultatas

Mokymų skaičius	Dalyviai
1	24 asmenys, iš jų: 22 moterys; 2 vyrai.

Turinys: trijų dienų mokymai „Lyčių lygybė darbo rinkoje – pelninga investicija!“ spalio 2–4 d. vyko Druskininkuose. Mokymuose dalyvavo Moterų ir vyrų lygių galimybių komisijos nariai, ministerijų bei savivaldybių atstovai ryšiams su visuomene, socialiniai partneriai, nevyriausybinų organizacijų atstovai. Mokymų tikslas – įtvirtinti dalyvių žinias, kaip taikyti ir integruoti lyčių lygybės aspektą užimtumo srityje bei kasdienėje veikloje. Mokymo kursas grindžiamas šiuolaikine produktyvaus mokymo (į klausytoją ir jo poreikius orientuota) paradigma, taikant aktyvų klausytojų dalyvavimą sprendžiant realias vyrų ir moterų bendros veiklos bei gyvenimiškas problemas, kad būtų pasiektas kokybiškas moterų ir vyrų lygybės mokymosi standartas.

5 uždavinys. Siekti mažinti moterų ir vyrų atlyginimų skirtumą, skatinti vienodą požiūrį į moteris ir vyrus darbo rinkoje, vienodą pripažinimą ir vertinimą, mažinti darbo rinkos sektorinę ir profesinę atskirtį pagal lytį

5.1 priemonė „Organizuoti mokymus žiniasklaidos atstovams dėl nešališko bei nediskriminuojančio moterų ir vyrų įvaizdžio žiniasklaidoje“. **Atsakinga vykdytoja:** Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba.

Rezultatas

Mokymų skaičius	Dalyvių skaičius	Lėšos
1	20 asmenų	10 865 Lt

Turinys: surengtas dviejų dienų seminaras-mokymai regioninės žiniasklaidos atstovams. Renginio pranešimų, diskusijų ir darbo grupėse temos: „Moterų ir vyrų lygių galimybių nuostatų reglamentavimas ES ir Lietuvoje“, „Kompleksiniai tapatybių konstravimo aspektai žiniasklaidoje“, „Diskriminacinę sistemą formuojantys, palaikantys ir keičiantys mechanizmai“, „Vizualinės medžiagos peržiūra ir analizė – moteriškumo ir vyriškumo įvaizdžiai žiniasklaidoje“, „Lyčių vaidmenų raiška ir prasmės šiuolaikiniuose kontekstuose“, „Verbalinių ir vizualinių lyčių stereotipų (de)konstravimas“.

6 uždavinys. Integruoti moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimo darbo rinkoje klausimus į socialinę partnerystę ir socialinį dialogą

6.1 priemonė „Organizuoti apskritojo stalo diskusijas apie socialinių partnerių vaidmenį, įgyvendinant moterų ir vyrų lygias galimybes darbo rinkoje“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru.

Rezultatas ir turinys: birželio 26 d. Lietuvos radijo eteryje organizuota apskritojo stalo diskusija, kurios tikslas – aptarti socialinių partnerių vaidmenį įgyvendinant moterų ir vyrų lygias galimybes darbo rinkoje. Diskusijoje dalyvavo Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos Moterų informacijos centro atstovai, 2006 m. „Lygiausios darbovietės“ konkurso nugalėtojai.

Įrašas įkeltas į Informacinį portalą moterims <http://www.lygus.lt/apie-lyciu-lygybe-lrt-laida/>, Moterų informacijos centro socialinio tinklo „Facebook“ paskyrą <https://www.facebook.com/pages/Moter%C5%B3-Informacijos-Centras/206075496069598>, socialinių partnerių puslapyje www.lpsk.lt.

6.3 priemonė „Organizuoti darboviečių, užtikrinančių vienodą požiūrį į vyrus ir moteris, rinkimus“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru.

Rezultatas ir turinys: konkurso tikslas – surasti ir įvertinti palankiausią lyčių lygybės požiūriu darbovietę ir jos pavyzdžiu siekti, kad visuomenė būtų supažindinta su lyčių lygybės planavimo darbovietėse koncepcija, darbuotojai būtų paskatinti įvertinti savo darbovietę lyčių lygybės požiūriu, didėtų supratimas apie naudą, kurią gautų įmonė, organizacija, kurdama lytims jautrias darbo vietas.

2013 m. „Lygiausios darbovietės“ konkurse dalyvavo 113 kandidatų, iš kurių atrankos komisija atrinko 2 nugalėtojus, kuriais tapo Kybartų pataisos namai ir UAB „Plus“.

Šis konkursas dėl itin aktyvaus jo viešinimo prilygo informacinei kampanijai. Portaluose „15min.lt“ ir „zmones.lt“ konkurso reklamjuostė pasiekė 409 000 žmonių auditoriją, socialiniame tinkle „Facebook“ sulaukė beveik 470 000 unikalų vartotojų dėmesio. Konkursas viešintas Lietuvos radijo eteryje, informaciniame portale moterims www.lygus.lt. Moterų informacijos centras taip pat siuntė kvietimus dalyvauti konkurse elektroniniuose tinkluose, atsitiktinai surinktų Lietuvos įmonių adresais, per socialinių partnerių tinklus.

7 uždavinys. Užtikrinti moterų ir vyrų lygių galimybių principo taikymo stebėseną švietimo ir mokymo įstaigose.

7.3 priemonė „Papildyti ugdymo karjerai programos mokiniams, besimokantiems pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo ir profesinio mokymo programas, metodines priemones, informacija, apie moterų ir vyrų lygias galimybes planuojant ir įgyvendinant karjerą“. **Atsakinga vykdytoja:** Švietimo ir mokslo ministerija.

Rezultatas ir turinys: Švietimo ir mokslo ministerija vadovaujasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme įtvirtintu moterų ir vyrų lygių galimybių švietimo sistemos principu.

7.4 priemonė „Nustatyti mokyklos nebaigusių asmenų (berniukų ir mergaičių) skaičių“. **Atsakinga vykdytoja:** Švietimo ir mokslo ministerija.

Rezultatas ir turinys: priemonė vykdoma, atnaujinus Nesimokančių vaikų ir mokyklos nelankančių mokinių informacinės sistemos programinę įrangą bei numačius skaičiuoti nesimokančių vaikų ir iškritusių iš mokyklos mokinių (berniukų ir mergaičių) rodiklį.

9 uždavinys. Siekti, kad priimant ekonominius ir politinius sprendimus būtų lygiai atstovaujami moterų ir vyrų interesai

9.1 priemonė „Užtikrinti moterų politikų klubų tinklo veiklą visuose Lietuvos regionuose“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Kauno moters užimtumo informacijos centru.

Rezultatas

Seminarų skaičius	Dalyvių skaičius
2	26

Turinys: organizuotas Kauno politikų klubo susitikimas, kurio metu kurta rinkimų strategija, kad kuo daugiau moterų būtų išrinkta į Europos Parlamentą ir savivaldybių tarybas. Organizuotas politikų klubų susitikimas su Seimo Moterų parlamentinės grupės narėmis.

Kauno moters užimtumo informacijos centras kartu su Kauno politikų klubu organizavo susitikimus su aktyviomis politikėmis Ignalinoje, Molėtuose, Marijampolėje, Panevėžyje, Utenoje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Širvintose, Anykščiuose, Raseiniuose, Jonavoje, Tauragėje, Telšiuose, Alytuje, Rokiškyje ir Jurbarkė. Šių susitikimų tikslas – paskatinti moteris dalyvauti rinkimuose į Europos Parlamentą ir savivaldybių tarybas bei politikų klubų veikloje.

9.2 priemonė „Organizuoti informacines akcijas, skirtas visuomenės suvokimui apie subalansuoto moterų ir vyrų interesų atstovavimo, priimant ekonominius ir politinius sprendimus, pranašumus“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Kauno moters užimtumo informacijos centru.

Rezultatas ir turinys: liepos–rugpjūčio mėnesiais konsultuotasi su Seimo Moterų parlamentinės grupės politikėmis, kaip vaizdžiau parengti reklaminę medžiagą, diskutuota rinkimų kampanijų efektyvaus organizavimo temomis. Parengtas reklaminis lankstinukas spaudai. Vykdyta informacinė akcija „50–50“, kuria siekta, kad rinkimų kandidatų sąrašuose būtų 50 proc. moterų, taip pat agituota balsuoti už moteris rinkimuose į Europos Parlamentą ir savivaldybių tarybas.

9.4 priemonė „Organizuoti seminarus visuose Lietuvos regionuose apie laikinųjų specialiųjų priemonių taikymą“. **Atsakinga vykdytoja:** Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, bendradarbiaudama su Moterų informacijos centru.

Rezultatas ir turinys: seminaro tema „Lyčių lygybė darbe – pelninga investicija“. Seminaro metu pristatyti laikinųjų specialiųjų priemonių taikymo aspektai ir rekomendacijos, jų įvairovė ir taikymo patirtis skirtingose pasaulio valstybėse.

10 uždavinys. Skatinti moteris ir vyrus, ypač kaimo gyventojus, aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime per vietos iniciatyvas, bendruomeninius projektus ir aktyvią partnerystę priimant bendruomenėms svarbius sprendimus, bendradarbiaujant su verslo ir savivaldybių atstovais

10.1 priemonė „Organizuoti švietėjiškus renginius, skirtus skatinti kaimo gyventojų visuomeninį aktyvumą“ ir **10.2 priemonė** „Organizuoti kaimo bendruomenėms seminarus, skirtus savanorystei skatinti“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Kauno moters užimtumo informacijos centru.

Rezultatas ir turinys: siekiant paskatinti kaimo moterų visuomeninį aktyvumą, į moterų politikų renginius pakviesta moterų iš Kauno, Vilniaus, Širvintų, Alytaus Marijampolės, Utenos, Tauragės, Jonavos, Jurbarko, Telšių, Anykščių, Panevėžio rajonų. Dalyvavimas švietėjiškuose renginiuose ir įgyvendinant informacines akcijas paskatino daugumą moterų įsitraukti į regioninių moterų politikų klubų veiklą.

11 uždavinys. Užtikrinti Europos Sąjungos ir tarptautinių išipareigojimų vykdymą moterų ir vyrų lygybės klausimais

11.2 priemonė „Dalyvauti teminiuose seminaruose, konferencijose, kituose Europos Sąjungos pirmininkaujančių valstybių ir tarptautinių organizacijų renginiuose moterų ir vyrų lygių galimybių klausimais, kad būtų užtikrintas sklandus Lietuvos pirmininkavimas Europos Sąjungos Tarybai bei pirmininkavimo rezultatų sklaida ir matomumas“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Rezultatas ir turinys: užtikrinant sklandų Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos Tarybai, buvo užtikrintas Lietuvos ekspertų dalyvavimas Europos Sąjungos Tarybos Socialinių

klausimų darbo grupės posėdžiuose bei užsienio moterų ir vyrų lygybės ekspertų dalyvavimas Lietuvos pirmininkavimo aukšto lygio konferencijoje „Faktinė lyčių lygybė kaip įnašas siekiant „Europa 2020“ tikslų: institucinių mechanizmų efektyvumas“, vykusioje 2013 m. rugsėjo 13 d. Vilniuje.

11.3 priemonė „Skirti lėšas moterų nevyriausybinių organizacijų narystei ir veiklai Europos Sąjungos moterų organizacijų asociacijoje „European Women’s Lobby“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Rezultatas ir turinys: užtikrinant moterų nevyriausybinių organizacijų narystę ir veiklą Europos Sąjungos moterų organizacijų asociacijoje „European Women’s Lobby“ buvo apmokėtas narystės mokestis.

12 uždavinys. Skleisti tarptautiniu mastu Lietuvos patirtį, kaip užtikrinti moterų ir vyrų lygias galimybes

12.1 priemonė „Skatinti moterų ir vyrų lygių galimybių principo įtvirtinimą vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, skirtuose kaimyninėms ir besivystančioms valstybėms“. **Atsakinga vykdytoja:** Užsienio reikalų ministerija.

Rezultatas ir turinys: Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektais stengiamasi užtikrinti, kad būtų laikomasi lyčių lygybės principo, vertinama, ar siūlomas projektas prisideda prie vieno iš Jungtinių Tautų tūkstantmečio vystymosi tikslų įgyvendinimo – užtikrinti lygias moterų ir vyrų teises. 2013 m. įgyvendinti šie projektai:

1. Socialinių inovacijų fondo įgyvendintas projektas „Gruzijos moterų ir vyrų lygybės institucinių mechanizmų stiprinimas Europos integracijos kontekste“. Projektu siekta perduoti Lietuvos bei ES demokratinio plėtojimo patirtį moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimo srityje, parengti Gruzijos moterų ir vyrų lygybės institucinių mechanizmų apžvalgą.

2. Europos integracijos studijų centro filialas Lvove vykdė tęstinį projektą „Lietuvos patirties perdavimas ir parama Ukrainoje vykstantiems euro–integraciniams procesams: parama pilietinei visuomenei, moterų socialinio aktyvumo skatinimui ir socialinės įtampos mažinimui Kryme“. Pagal moterims skirtą šio projekto dalį, dviejuose Donecko srities miestuose surengti mokymai, kuriuose dalyvavusios moterys pagilino žinias apie verslo steigimą, asmenines socialines kompetencijas, mokėsi pritaikyti moterų savitarpio pagalbos modelį.

3. Vykdamas Žmogaus teisių fondo projektą „Igalinimo politikos programa moterims su negalia „Būk įdarbinta“, Ukrainoje surengti tarpregioniniai multiplikatorių mokymai, kurių metu neįgalios moterys buvo apmokytos atstovauti darbo santykių ir pilietinių teisių gynimo srityse. Organizuotuose seminaruose NVO, įdarbinimo centrai ir žiniasklaidos atstovai supažindinti su antidiskriminacine Lietuvos praktika pažeidžiamų visuomenės grupių atžvilgiu. Surengti neformalaus ugdymo metodika paremti asmeninio tobulėjimo mokymai.

4. Rytų Europos studijų centras įgyvendino projektą „Moterų teisės Baltarusijoje – investicija į ateitį“, kuriuo siekta skatinti šios šalies visuomenės susidomėjimą lyčių lygybe ir su tuo susijusiomis temomis. Organizuotos viešos diskusijos apie moterų teises Baltarusijoje, parengta

analitinė studija apie lyčių lygybės įstatymus ES šalyse, prisidėta prie stipresnio moterų organizacijų tinklo kūrimo, apmokyti lyčių lygybės ekspertai ir aktyvistai, pagerintos visuomenės žinios apie moterų teisių standartus.

5. Lygių galimybių plėtros centro projektas „Moterų lyderystė demokratijos stiprinimui“ buvo skirtas lygiaverčiam moterų dalyvavimui demokratinuose procesuose Baltarusijoje ir Ukrainoje užtikrinti.

6. Vilniaus universiteto Lyčių studijų centras tęsė ilgametį projektą – internetinės svetainės www.womenindemocracy.org palaikymą ir plėtrą. Svetainė skirta lyčių lygybės iniciatyvoms pristatyti ir skatinti, keistis aktualia informacija ir patirtimi. Užmegzti kontaktai su 15 valstybių tikslinėmis regiono NVO, buvo atliekama nacionalinių vyriausybių dokumentų ir teisinės medžiagos analizė, parengta ir svetainėje publikuota medžiaga, supažindinanti su iniciatyvomis lyčių lygybės srityje.

12.3 priemonė „Iš dalies finansuoti nevyriausybinį organizacijų renginius ar dalyvavimą tarptautiniuose renginiuose, skirtuose Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimui moterų ir vyrų lygybės klausimais“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru.

Rezultatas ir turinys: Lietuvos delegacija dalyvavo Šiaurės ministrų tarybos kartu su Švedijos švietimo ir mokslų ministerija 2013 m. gegužės 7 d. Stokholme organizuotoje konferencijoje „Success factors for long-term work on gender equality in preschools and schools“. Šioje konferencijoje buvo siekiama pasidalyti moterų ir vyrų lygių galimybių pedagogikos įgyvendinimo skirtinguose švietimo lygmenyse (ikimokyklinio ugdymo bei mokyklos) patirtimi tarp Šiaurės ir Baltijos šalių. Dalyviai galėjo susipažinti su gerąja Šiaurės šalių praktika, diskutuota apie iššūkius įgyvendinant Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimo penktosios programos „Lyčių lygybė sukuria darnios plėtros visuomenės“ 2012–2014 m. prioritetą. Šiaurės ir Baltijos šalių ekspertai turėjo galimybę aptarti tolimesnio bendradarbiavimo šioje srityje būdus bei galimybes, pasidalyti patirtimi siekiant švietimo bei ugdymo moterų ir vyrų lygių galimybių klausimais, aptarti tolimesnių veiklų idėjas ir galimybes.

Informacija apie renginius buvo viešinama informaciniame portale moterims www.lygus.lt ir Moterų informacijos centro socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje.

13 uždavinys. Plėtoti bendradarbiavimą su Europos lyčių lygybės institutu

13.1 priemonė „Organizuoti Europos lyčių lygybės instituto matomumo Lietuvoje užtikrinimą ir teminį bendradarbiavimą“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Rezultatas ir turinys: 2013 m. rugsėjo 13 d. Europos lyčių lygybės instituto (toliau- Institutas) patalpose vyko Lietuvos pirmininkavimo aukšto lygio konferencija „Faktinė lyčių lygybė kaip įnašas siekiant „Europa 2020“ tikslų: institucinių mechanizmų efektyvumas“, kurios metu Institutas turėjo galimybę pristatyti savo veiklą ir rezultatus Lietuvos atstovams iš Prezidentūros, Seimo, Vyriausybės, ministerijų, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Lietuvos statistikos departamento,

kitų institucijų, taip pat mokslininkams, moterų ir vyrų lygybės ekspertams, nevyriausybinių organizacijų atstovams. Šios konferencijos įrašas taip pat buvo įkeltas Instituto ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos svetainės ir yra pasiekiamas itin plačiai auditorijai.

Kad būtų užtikrintas Instituto matomumas Lietuvoje, sistemingai atnaujinamas Instituto svetainės lietuviškos versijos turinys.

13.3 priemonė Rengiantis Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungoje parengti Pekino veiksmų Platformos rodiklių valstybėse narėse įgyvendinimo apžvalgą. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Socialinių inovacijų fondu.

Rezultatas ir turinys: pagal 2012 m. parengtą tyrimo metodologiją buvo sukurtas standartizuoto interviu klausimynas, parengtas galimų respondentų / pašnekovų sąrašas ir jiems išsiųsti kvietimai dalyvauti tyrime. Pagal parengtą klausimyną atlikta apklausa, kurios pagrindu parengta Lietuvos moterų ir vyrų lygybės institucinio mechanizmo apžvalga bei situacijos vertinimas.

15. Uždavinys. Tobulinti Krašto apsaugos ministerijos, įstaigų prie šios ministerijos ir kitų krašto apsaugos sistemos įstaigų valstybės tarnautojų, karių ir darbuotojų, kvalifikaciją moterų ir vyrų padėties visuomenėje ir lyčių lygybės klausimais

15.4 priemonė „Parengti specialistus, galinčius konsultuoti ir mokyti moterų padėties ginkluotuose konfliktuose klausimais bei dirbti tarptautinėse misijose lyčių reikalų patarėjais, įtraukti kursus moterų padėties ginkluotuose konfliktuose tema į prieš–misijinius karių ir civilių ekspertų mokymus“. **Atsakingos vykdytojos:** Užsienio reikalų ministerija ir Krašto apsaugos ministerija.

Rezultatas ir turinys: 2013 m. Provincijos atkūrimo grupėje (toliau – PAG) buvo organizuojami renginiai, skirti Goro provincijoje gyvenančioms moterims. PAG Moterų aktyvumo skatinimo grupė FET (angl. *FET – Females engagement Team*), bendradarbiaudama su vietos valdžios institucijomis, nevyriausybiniomis organizacijomis ir vietos gyventojais, rengė įvairius renginius apie bendrąją ir asmens higieną mergaičių mokyklose, moterų teises, rengimąsi 2014 m. prezidento ir provincijų tarybų rinkimams.

Asmenys, vykstantys į tarptautines operacijas, privalo išklaudyti paskaitą įvairiais lyčių klausimais. Pateikiama bendroji informacija: kas yra lytis, kodėl svarbu ir būtina atsižvelgti į tam tikrus aspektus operacijose, pristatomi reguliuojamieji teisės aktai (Saugumo tarybos rezoliucijos, NATO ir nacionaliniai teisės aktai). 2013 m. perskaityta **13 paskaitų** (1 valandos trukmės), bendras klausytojų skaičius – 410. Paskaitos skaitytos kariams, besirengiantiems misijoms Afganistane, Malyje, Somalyje, Kosove.

Karėms, tiesiogiai dalyvavusioms darbo su moterimis grupės FET veikloje, buvo organizuoti **3 dienų trukmės kursai** (angl. *In the Theatre Training*) operacijos rajone (kursus organizavo regioninės vadavietės (angl. *RC-Regional Command*), taip pat organizuotas vadovaujančių karininkų seminaras lyčių lygybės karinėse operacijose klausimais (angl. *Commanding Officer Seminario on Gender in Military Operations*) Švedijos kariuomenės mokymo centre SWEDINT (Švedijos kariuomenės rengimo centras).

2013 m. Krašto apsaugos ministerijos interneto svetainėje paskelbti 5 informaciniai pranešimai, susiję su JTST rezoliucija (Jungtinių Tautų saugumo tarnyba) Nr. 1325 (2000) ir jos įgyvendinimu. Paskelbti **3 informaciniai pranešimai** apie tarptautinėje misijoje Afganistane organizuotus susitikimus, kultūrinius renginius Afganistano moterims lygių galimybių klausimais (PAG stovykloje – piešinių paroda „Afganistano moteris ateityje“, „Moterys policininkės Goro provincijoje – aktyvios visuomenėje ir gerbiamos kolegų“, Goro provincijoje paminėta Tarptautinė moters diena), taip pat buvo paskelbti du pranešimai apie Jungtinių Tautų rezoliucijos įgyvendinimą Lietuvoje:

1. „Moterys drąsiai renkasi galimybę atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą“;
2. „Karo akademijoje bus pristatyta lygių karjeros galimybių Lietuvos krašto apsaugos sistemoje analizė“.

Užsienio reikalų ministerija užtikrino galimybę dalyvauti mokymuose užsienyje, kai į civilines misijas deleguojami asmenys pageidavo mokymuose dalyvauti savo sąskaita. Šiuo būdu dalyvavimas tarptautiniuose žmogaus teisių mokymuose buvo užtikrintas į civilinę misiją „EUPOL Afghanistan“ deleguotam prokurorui ir į ES stebėsenos misiją „EUMM Georgia“ deleguotai ekspertei.

16 uždavinys. Užtikrinti nuolatinį visuomenės švietimą ir informavimą apie sveikatą stiprinančio elgesio įtaką gyvenimo trukmei ir sveikatą žalojančio elgesio pasekmes, siekiant mažinti moterų ir vyrų vidutinės gyvenimo trukmės skirtumą

16.1 priemonė „Rengti ir nuolat skleisti moksliskai pagrįstą informaciją apie sveikatą stiprinančio elgesio įtaką moterų ir ypač vyrų gyvenimo trukmei, pareigą rūpintis savo sveikata“. **Atsakinga vykdytoja:** Sveikatos apsaugos ministerija.

Rezultatas ir turinys: informacija apie sveikatą stiprinantį elgesį yra nuolat skelbiama Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių ir kitų įstaigų interneto svetainėse. Valstybinio psichikos sveikatos centro interneto svetainėje (www.vpsc.lt) pateikiama informacija, skirta visuomenės psichikos sveikatai išsaugoti ir gerinti, sveikatą žalojančio elgesio prevencijai, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento interneto svetainėje (www.ntakd.lt) saugomi elektroniniai leidiniai ir kita informacija, skirta psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijai, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro interneto svetainėje (www.ulac.lt) informuojama apie užkrečiamųjų ligų prevenciją.

16.2 priemonė „Organizuoti paskaitas moterims ir vyrams apie šeimos prokreacines funkcijas, asmens vaisingumo išsaugojimą ir puoselėjimą, įskaitant apsisaugojimą nuo lytiškai plintančių ligų“. **Atsakinga vykdytoja:** Sveikatos apsaugos ministerija.

Rezultatas ir turinys: visuomenės sveikatos biurų specialistai pagal kompetenciją vykdė edukacinę veiklą – savo interneto svetainėse ir per specializuotus renginius, konferencijas, skirtas įvairioms bendruomenėms, skleidžia aktualią informaciją apie lytiškai plintančias ligas ir prostitucijos pavojų sveikatai, buvo organizuojamos akcijos Pasaulinei AIDS dienai pažymėti, dalijama informacinė medžiaga.

17 uždavinys. Mažinti sergamumą širdies ir kraujagyslių ligomis, pacientų neįgalumą ir mirtingumą dėl šių ligų

18 uždavinys. Skatinti spręsti specifines moterų ir vyrų sveikatos problemas; užtikrinti gimdos kaklelio, krūties, prostatos vėžio patikros galimybę ir informacijos apie tokią patikrą teikimą

17.1 priemonė „Įgyvendinti Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programą, užtikrinant didesnę šios programos paslaugų prieinamumą“; **18.1 priemonė** „Rengti ir skleisti informaciją moterims apie galimybes patikrinti dėl krūčių ir gimdos kaklelio piktybinių susirgimų“ ir **18.2 priemonė** „Rengti ir skleisti informaciją apie galimybes patikrinti dėl priešinės liaukos piktybinių susirgimų“. **Atsakinga vykdytoja:** Sveikatos apsaugos ministerija.

Buvo vykdomos Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programos. Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa, Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa, Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programos.

Eilės Nr.	Programos pavadinimas	Patikrintų asmenų sk. (tūkst.)	Skirtos lėšos (mln. Lt)	Panaudota (mln. Lt)	Įsisavinimas
1	Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, finansavimo programa	99487	4399,5	4160,3	96,56
2	Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	71372	5399,5	5144,4	95,28
3	Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	99100	5979,7	5718,3	95,63
4	Asmenų, priskiriamų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	181870	12025,0	11702,9	97,32

Pranešimai apie prevencines programas, jų naudą ir galimybes jomis pasinaudoti 2013 m. buvo skelbti Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir teritorinių ligonių kasų interneto svetainėse, platinti per žinių agentūras, nacionalinę ir regioninę spaudą, internetinę žiniasklaidą.

19 uždavinys. Skatinti nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą, integruojant moterų ir vyrų lygybės klausimus į aplinkosaugos projektus

19.1 priemonė „Dalyvauti seminaruose ir kituose renginiuose, skleisti naujausią informaciją moterų ir vyrų lygybės klausimais Aplinkos ministerijos tinklalapyje“. **Atsakingas vykdytojas:** Aplinkos ministerija.

Rezultatas ir turinys: 2013 m. Aplinkos ministerijos atstovės pagal kompetenciją ir galimybes dalyvavo renginiuose ir mokymuose moterų ir vyrų lygių galimybių klausimais. Aplinkos ministerijos tinklalapyje www.am.lt, rubrikoje „Nuorodos“ sukurtoje porubrikėje talpinamos nuorodos į įvairių institucijų ir įstaigų, kurios dirba moterų ir vyrų lygių galimybių klausimais, internetinius tinklalapius, kuriuose galima rasti informaciją apie moterų ir vyrų lygias galimybes visoms suinteresuotoms grupėms. Taip pat visa informacija apie organizuojamas akcijas lyčių lygybės klausimais skelbiama Aplinkos ministerijos Informacinėje lentoje siekiant kuo efektyviau skleisti informaciją. Priemonės buvo įgyvendintos iš Aplinkos ministerijos bendrų asignavimų.

20 uždavinys. Integruoti moterų ir vyrų lygybės klausimus į valstybės institucijų įgyvendinamus aplinkosaugos projektus, sudaryti vienodas galimybes pasinaudoti projektų rezultatais

20.1 priemonė „Atlikti Aplinkos ministerijos ir įstaigų prie šios ministerijos įgyvendintų aplinkosaugos projektų analizę, įvertinant projektų biudžetus lyties aspektu“. **Atsakinga vykdytoja:** Aplinkos ministerija.

Rezultatas ir turinys: Aplinkos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų administruojami projektai dėl savo specifinių siekiamų tikslų prisideda prie lygių moterų ir vyrų galimybių užtikrinimo, nes projektų tikslai skirti visiems Lietuvos gyventojams. Teikdami paraiškas finansavimui gauti pareiškėjai privalo užtikrinti, kad projektai bus įgyvendinami laikantis nediskriminavimo principo (Paraiškos A dalis, 13 lentelė), taip pat skaidrumą ir nediskriminavimą užtikrina Viešųjų pirkimų įstatymas.

21 uždavinys. Skatinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, švietimo ir mokslo įstaigų, nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą, užtikrinantį lygiavertį požiūrį į moteris ir vyrus, ir vienodas jų galimybes

21.1 priemonė „Užtikrinti Moterų organizacijų elektroninio tinklo ir Informacinio portalo moterims funkcionavimą“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Moterų informacijos centru.

Rezultatas ir turinys: informacinio portalo moterims lankytojai galėjo susipažinti su aktualiausia informacija, keliama į portalą, domėtis ir daugiau sužinoti apie lyčių lygybės aktualijas, skaityti įvairių ekspertų straipsnius, domėtis socialinėmis reklamomis. Informaciniame portale moterims sistemingai atnaujinama socialinių reklamų (vaizdo įrašų ir paveikslėlių) galerija. Buvo atnaujinta skilčių „Lyčių lygybės aspektas“, „Moterys versle“ informacija, ieškota naujos informacijos, ji redaguota. Buvo vykdoma įvairių straipsnių, naujienų, tyrimų aktualiais lyčių lygybės klausimais paieška, į portalą keliama naujausia aktuali informacija moterims, valstybės bei savivaldybės institucijoms, nevyriausybinėms organizacijoms, asociacijoms bei specialistams. Moterų informacijos centras rengė įvairius straipsnius moterų ir vyrų lygybės tema. 2013 m. Informacinio portalo moteris statistika: **61389** puslapio peržiūros; **11500** portalą aplankusių vartotojų. Net 6 proc. lankytojų portale lankėsi pirmą kartą, tai rodo, jog auga jo populiarumas ir ateityje tikimasi stabilaus lojalių vartotojų

srauto. Informacinis portalas moterims taip pat buvo viešinamas per socialinį tinklą „Facebook“. 2013 m. per socialinį tinklą pasiektų vartotojų skaičius–**131 000**.

Naudojantis Moterų informacijos centro elektroniniu tinklu buvo stebimos bei plėtojamos diskusijos moterų ir vyrų lygių galimybių tematika tarp elektroninio tinklo narių, atstovaujančių valstybės bei savivaldybės institucijoms, nevyriausybinėms organizacijoms, švietimo ir mokslo įstaigoms, profesinėms sąjungoms, bendruomenėms bei kitiems tinkle aktyviai veikiantiems moterų ir vyrų lygių galimybių ekspertams. Elektroniniame tinkle taip pat buvo viešinama aktuali informacija apie renginius, konferencijas ir vykstančius mokymus tinklo lankytojams.

22 uždavinys. Skatinti savivaldybes imtis veiksmų, užtikrinančių lygias moterų ir vyrų lygias galimybes.

22.2 priemonė „Organizuoti seminarus apie galimus savivaldybių veiksmus, užtikrinant moterų ir vyrų lygias galimybes“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Socialinių inovacijų fondu.

Rezultatas ir turinys: 2013 m. Kazlų Rūdoje, Pagėgiuose, Kauno rajone, Jonavoje vyko seminarai, skirti savivaldybių atstovams „Savivaldybių veiksmams užtikrinant moterų ir vyrų lygias galimybes“. Seminaruose dalyvavo **92** savivaldybių bei nevyriausybinių organizacijų atstovai.

23 uždavinys. Tobulinti valstybės institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikaciją moterų ir vyrų lygių galimybių klausimais

23.1 priemonė „Tobulinti Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojų kvalifikaciją moterų ir vyrų lygybės darbo vietoje klausimais“. **Atsakinga vykdytoja:** Vidaus reikalų ministerija.

Rezultatas

Mokymų, seminarų skaičius	Apmokyti darbuotojai
3 mokymai	198 darbuotojai, iš jų: 106 moterys; 92 vyrai.
2 seminarai	60 darbuotojų, iš jų: 25 moterys; 35 vyrai.

Turinys: 2013 m. Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, kvalifikaciją moterų ir vyrų lygių galimybių temomis tobulino mokymuose. Mokymus tarnybinės pagalbos pagrindais organizavo Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba.

23.2 priemonė „Skatinti Susisiekimo ministerijos reguliavimo srities įmonių vadovus vykdyti darbuotojų švietimą, skirtą keisti diskriminuojamą požiūrį į moters ir vyro vaidmenis ekonominėje veikloje, užtikrinti žinių apie moterų ir vyrų lygybę sklaidą“. **Atsakinga vykdytoja:** Susisiekimo ministerija.

Rezultatas

Mokymų, seminarų skaičius	Dalyvavusių darbuotojų skaičius
3 mokymai	214
3 seminarai	59

Turinys: 2013 m. Susisiekimo ministerijos reguliavimo srities įmonės, įstaigos ir organizacijos pagal galimybę organizavo savo darbuotojams mokymus, paskaitas-diskusijas, seminarus apie moterų ir vyrų vaidmenį ekonominėje šalies veikloje, prevencines lyčių diskriminacijos priemones.

24. Uždavinys. Skleisti informaciją, padedančią užkirsti kelią moterų ir vyrų lygių teisių pažeidimams, ir stiprinti gebėjimus spręsti moterų ir vyrų lygybės klausimus

24.2 priemonė „Organizuoti seminarus, skirtus skatinti darbdavius planingai ir sistemingai propaguoti į vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą darbe ir lygiavertį požiūrį į moteris ir vyrus siekiant įsidarbinti ar būti paaukštintam pareigose“. **Atsakinga vykdytoja:** Socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Socialinių inovacijų fondu.

Rezultatas

Seminarų skaičius	Dalyviai
2	25

Turinys: Kaune vyko seminarai „Planingas ir sistemingas moterų ir vyrų lygybės darbe įgyvendinimas“, skirti darbdavių atstovams. Seminaruose dalyvavo darbdavių atstovų.

25 uždavinys. Užtikrinti moterų ir vyrų padėties pokyčių sistemingą lyginamąjį vertinimą

25.1 priemonė „Organizuoti moterų ir vyrų lygių galimybių principo laikymąsi, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos ir Žmogiškųjų išteklių plėtros, Ekonomikos augimo, Sanglaudos skatinimo bei Techninės paramos veiksmų programų priemonių stebėseną“. **Atsakinga vykdytoja:** Finansų ministerija.

Rezultatas ir turinys: įgyvendinant Programos priemonę, horizontaliųjų principų, įskaitant ir lyčių lygybės bei nediskriminavimo, įgyvendinimui koordinuoti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. 1 K -38 „Dėl Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo priežiūros darbo grupės sudarymo“ buvo įsteigta Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo priežiūros darbo grupė. Bendradarbiaujant su darbo grupės nariais parengtos ir 2009 m. balandžio 30 d. darbo grupės posėdyje patvirtintos Horizontaliųjų prioritetų įgyvendinimo įsisavinant 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinę paramą gairės, skelbiamos ES struktūrinės paramos svetainėje

www.esparama.lt. Gairės apibrėžia horizontaliuosius principus, jų pagrindinius tikslus, tikslines grupes, įgyvendinimo rodiklius bei pateikia pavyzdžius, kaip iš ES fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas galėtų prisidėti prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo. 2013 m. Finansų ministerijos iniciatyva pradėtas horizontaliojo principo „Lyčių lygybė ir nediskriminavimas“ vertinimas.

26 uždavinys. Kaupti duomenų bazėje statistinius duomenis apie gyventojus pagal lytį

26.1 priemonė „Rengti ir skelbti statistinę informaciją pagal lytį Statistikos departamento interneto svetainės www.stat.gov.lt Rodiklių duomenų bazėje ir teminėse lentelėse“. **Atsakingas vykdytojas:** Lietuvos statistikos departamentas.

Rezultatas ir turinys: oficialiosios statistikos portale (www.osp.stat.gov.lt) Rodiklių duomenų bazėje ir teminėse lentelėse („Lyčių statistikos rodikliai“) paskelbta 2012 m. statistinė informacija apie moterų ir vyrų skaičių, jų užimtumą ir nedarbą (perskaičiuota remiantis 2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo duomenimis), švietimą ir mokslą, darbo užmokestį, sveikatą ir socialinę apsaugą, nusikalstamumą ir smurtą, dalyvavimą valdant valstybę ir kt.

27 uždavinys. Rengti ir aprūpinti vartotojus aukštos kokybės statistine informacija, reikalinga pagrįstai moterų ir vyrų padėties skirtumų analizei, sprendimams priimti, skatinti diskusijas šia tema, tobulinti statistinės informacijos pagal lytį teikimą vartotojams

27.1 priemonė „Rengti pranešimus spaudai apie moterų ir vyrų lygių galimybių pokyčius“. **Atsakingas vykdytojas:** Lietuvos statistikos departamentas.

Rezultatas ir turinys: 2013 m. parengtas ir paskelbtas pranešimas spaudai „Lietuvos moterys 2012 metais“.

27.5 priemonė „Rengti statistikos leidinį „Moterys ir vyrai Lietuvoje“. Rengiant statistikos leidinį „Moterys ir vyrai Lietuvoje 2010“, išsamiau analizuoti ir teikti daugiau įvairios statistinės informacijos apie moteris ir vyrus darbo rinkoje“. **Atsakingas vykdytojas:** Lietuvos statistikos departamentas.

Rezultatas ir turinys: išleistas statistikos leidinys „Moterys ir vyrai Lietuvoje 2011“, remiantis Lietuvos Respublikos 2011 m. visuotinio gyventojų ir būstų surašymo rezultatais. Leidinyje pateikta statistinė informacija apie moterų ir vyrų demografines, etnokultūrinės ir ekonomines-socialines charakteristikas, taip pat namų ūkius ir šeimas.